

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Nichita împotriva
Inspectoratului Național de Patrulare Ungheni și Inspectoratului Național de
Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Alexandru
Gureu cu privire la repararea prejudiciului material și moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016, prin care a
fost admis apelul declarat de către Ion Nichita, casată integral hotărârea Judecătoriei
Rîșcani municipiul Chișinău din 27 noiembrie 2015 și emisă o nouă hotărâre cu
privire la admiterea parțială a acțiunii

c o n s t a t ă

La 25 august 2014, Ion Nichita a depus în Judecătoria Ungheni cerere de
chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Patrulare Ungheni cu
privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 10 martie 2014, a primit prin
poștă procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI02406511 din 04 martie
2014, conform căruia prin decizia agentului constator i-a fost aplicată o amendă în
mărime de 30 unități convenționale și 4 puncte de penalizare pentru faptul comiterii
contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) din Codul contravențional.

Menționează că în legătură cu faptul că procesul-verbal cu privire la
contravenție enunțat a fost întocmit în lipsa sa, acesta a fost atacat în termenii
stabiliți, în conformitate cu prevederile art. 448 alin. (2) din Codul contravențional,
însă, din motive cel puțin stranii, nu a fost citat de instanța de judecată pentru
examinarea acestei contestații.

Susține că la 03 iulie 2013, a primit prin poștă încheierea executorului
judecătoresc Lilia Scoriei nr. 079s-675/14 din 01 iulie 2013 privind intentarea

procedurii de executare pe marginea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.MAI02406511 din 04 martie 2014.

Afirmă că drept urmare, a solicitat executorului judecătoresc Lilia Scoriei suspendarea executării pînă cînd se va expune instanța de judecată asupra contestației depuse, iar prin scrisoarea din 07 iulie 2014, executorului judecătoresc 1-a informat despre admiterea cererii de suspendare.

Relevă că a contestat repetat documentul executoriu menționat atît în instanța de judecată, cit și la Inspectoratul național de patrulare Ungheni, în modul și ordinea stabilită de art. 448 din Codul contravențional, precum și a depus contestația și în instanța de judecată pentru a exclude repetarea celor întâmplute.

Mai relevă că, a fost citat de către Judecătoria Ungheni pentru ziua de 18 iulie 2014, ora 12.00 pentru examinarea contestației depuse.

Invocă că la prima ședință de judecată privind examinarea contestației, agentul constator nu s-a prezentat, fiind prezent doar el, iar în aceste condiții, precum și pentru a asigura respectarea principiului contradictorialității, instanța a amânat examinarea cauzei pentru data de 28 iulie 2014, ora 10.40.

Menționează că prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 28 iulie 2014 a fost încetat procesul contravențional pe motiv că nu există faptul contravenției.

Susține că la 13 august 2014, executorul judecătoresc Aurica Țăruș a emis, în temeiul art. 25 din Codul de executare, un act de constatare a faptului, conform căruia s-a constatat că, Ion Nichita a suportat cheltuieli în mărime de 1204,25 lei, formate din cheltuieli pentru expedierea corespondenței în sumă de 24,25 lei, fapt confirmat prin chitanțele poștale de expediere a corespondenței în adresa Liliei Scoriei - 7,75 lei; Judecătoriei Ungheni - 8,25 lei și a pârâtului - 8,25 lei; cheltuieli de deplasare în ședințele de judecată din 18 iulie 2014 și 28 iulie 2014 în sumă de 640 lei, fapt confirmat prin bonurile de plată din 18 iulie 2014 și 28 iulie 2014, eliberate de SA „Petrom Moldova” Ungheni, în sumă de cîte 320 lei fiecare; cheltuieli legate de deplasare la Judecătoria Ungheni pentru ridicarea hotărârii judecătorești respective și depunerea acestora la Inspectoratul național de patrulare Ungheni și la sediul executorului judecătoresc Aurica Țăruș pentru depunerea cererii de constatare a faptului și a stării de fapt, inclusiv pentru achitarea serviciilor respective - 340 lei, fapt confirmat prin bonul de plată din 13 august 2014, eliberat de SA „Petrom Moldova” Ungheni; cheltuieli pentru serviciile executorului judecătoresc privind constatarea faptului și a stării de fapt în sumă de 200 lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr. 1408131205140022 din 13 august 2014.

Afirmă că în același act de constatare a fost menționat că în ziua de 13 august 2014, el s-a deplasat din direcția s. Ratuș, r-nul Criuleni spre or. Ungheni la o distanță de 120 km cu autoturismul personal, prin urmare, pentru o singură deplasare în Judecătoria Ungheni la examinarea cauzei contravenționale menționate, el a suportat cheltuieli în mărime de cel puțin 320 lei, deoarece distanța de la domiciliul său pînă la sediul Judecătoriei Ungheni constituie cel puțin 120 km într-o direcție, iar consumul mediu de combustibil al autoturismului, cu care s-a deplasat,

este de aproximativ 7,3 litri la 100 km. Astfel, pentru o singură deplasare, el a cheltuit suma de 323,40 lei.

Relevă că distanța parcursă de el în ziua de 13 august 2014 cu autoturismul personal în legătură cu deplasarea acestuia în or. Ungheni a fost mai mare de 120 de km, întrucât după plecarea la sediul executorului judecătoresc, el s-a deplasat la sediul pârâtului, precum și în instanță pentru ridicarea hotărârii judecătorești menționate. Deci, în legătură cu ultima deplasare, el a suportat cheltuieli de transport în mărime de 340 lei.

Invocă că cheltuielile suportate de reclamant, în legătură cu restabilirea dreptului încălcat și constatate prin actul de constatare, întocmit de executorul judecătoresc, în sumă de 1204,25 lei constituie prejudiciu material și, respectiv, acesta urmează a fi reparat integral.

Mai invocă că în vederea soluționării problemei pe cale amiabilă, precum și în scopul respectării procedurii prealabile stabilite de lege, pârâtul a fost notificat în modul stabilit, însă fără careva rezultate.

Menționează că documentul executoriu și, anume, procesul-verbal cu privire la contravenție din 04 martie 2014 a fost eliberat contrar prevederilor legii, deoarece contestația suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin proces-verbal. Prin urmare, nu este clar în ce condiții a fost eliberat acest pretins document executoriu, or, pârâtul nu și-a executat obligația de expediere în instanță a contestației depuse și a cauzei contravenționale.

Consideră că prin aceste acțiuni i-a fost cauzat un prejudiciu moral substanțial, determinat de multiplele situații stresante, frustrări și decepționări profunde în calitatea exercitării de către pârât a atribuțiilor ce îi revin, precum și sancționarea contravențională a sa fără vreun temei legal și în lipsa faptului contravenției, precum și provocarea stresului psiho-emoțional major.

Afirmă că pe lângă repararea prejudiciului material cauzat, pârâtul urmează să poarte răspundere și pentru prejudiciul moral cauzat, mărimea căruia fiind estimată la suma de 7425 lei, această compensare fiind una echitabilă, proporțională suferințelor cauzate și în măsură să-i aducă satisfacție.

Solicită încasarea de la pârât a sumei de 1204,25 lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 7425 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

La 05 decembrie 2014, Ion Nichita a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea în mod solidar de la Inspectoratul Național de Patrulare Ungheni și Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției a sumei de 1204,25 lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 7425 lei, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

La 08 decembrie 2014, Ion Nichita a înaintat un demers, prin care a solicitat strămutarea pricinii spre examinare după competență la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoria Ungheni din 10 decembrie 2014 a fost strămutată pricina de la Judecătoria Ungheni la instanța competentă, Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 23 ianuarie 2015 a fost atras în proces Alexandru Gureu în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 27 noiembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2016 a fost admis apelul declarat de către Ion Nichita, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasată de la Inspectoratul Național de Patrulare a Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Ion Nichita suma de 1204,25 lei, cu titlu de prejudiciul material.

La 08 iulie 2016, în termenul prevăzut de lege, Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Menționează că nu este de acord cu concluzia instanței de apel precum că urmare a contestării procesului-verbal cu privire la contravenție din 04 martie 2014, întocmit de către agentul constatator, colaborator al Inspectoratului Național de Patrulare, Ion Nichita a fost absolvit de răspundere contravențională, ca rezultat al încetării procesului contravențional pe motiv de lipsă a faptului contravenției și prin urmare, sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 383 din Codul contravențional în ceea ce privește dreptul persoanei de a pretinde compensarea cheltuielilor în proces.

Sușține că conform art. 1404 alin. (1) și (3) din Codul civil, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică, iar obligația de reparare a prejudiciului nu se naște în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenție ori culpă gravă, să înlătore prejudiciul prin mijloace legale.

Afirmă că repararea prejudiciului prevăzut de art. 1404 alin. (2) din Codul civil este condiționat de acțiunile solicitantului și, anume, în cazul în care cel prejudiciat omite cu intenție ori din culpă gravă înlăturarea prejudiciului prin mijloace legale, obligația de reparare nu se naște.

Relevă că conform art. 384 alin. (2) lit. u) din Codul contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească repararea prejudiciului cauzat de acțiunile nelegitime ale autorității competente să soluționeze cauza contravențională.

Mai relevă că dreptul persoanei de recuperare a prejudiciului cauzat survine numai în cazul și perioada procesului contravențional, iar procesul contravențional a fost finalizat, fapt confirmat prin hotărârile emise pe cauza contravențională, totodată, intimatul avea dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului material în cadrul procesului contravențional, însă acesta din motive necunoscute nu a făcut-o.

Invocă că este eronată și concluzia instanței de apel precum că conform actului de constatare a faptului, întocmit la 13 august 2014 de către executorul judecătoresc Aurica Țăruș, act ce nu este contestat de intimat, cheltuielile suportate de către Ion Nichita în legătură cu procesul de judecată ce viza contestarea procesului-verbal cu privire la contravenție au constituit 1204,25 lei, fapt ce rezultă și din bonurile și chitanțele anexate (f. d. 13-15).

Reține că prin proba pe care a admis-o instanța de judecată și, anume, actul de constatare a faptului, întocmit de către executorul judecătoresc Aurica Țăruș la 13 august 2014 s-a constatat, de fapt, numai existența bonurilor de plată eliberate de către SA „Petrom-Moldova” și ÎS „Poșta Moldovei”, dar în nici un fel acest act nu demonstrează cheltuielile suportate de către intimat în legătură cu examinarea contestației asupra procesului-verbal cu privire la contravenție.

Consideră că instanța de apel a aplicat în mod eronat prevederile art. 130 alin.(1) și (4) CPC.

Menționează că în conformitate cu art. 166 lit. h) CPC, reclamantul urmează a soluționa cauza pe cale extrajudiciară, dacă o astfel de cale este prevăzută de lege sau de contractul părților.

Susține că intimatul urma să înainteze, prin prisma prevederilor Legii nr.190 din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare, o cerere, petiție, prin care să solicite recuperarea prejudiciului atât material cât și moral, prin cerere fiind respectată procedura prealabilă de soluționare a litigiului, însă la materialele pricinii nu există o cerere adresată Inspectoratul Național de Patrulare al IGP, cu adresa juridică mun.Chișinău, str. Doina,102, prin care să fie respectată procedura prealabilă de soluționare a cauzei, iar instanța de apel nu a luat în considerație la examinarea cererii de apel argumentul invocat de către recurent.

Afirmă că la materialele dosarului există o cerere, adresată Inspectoratului Național de Patrulare Ungheni, cu adresa or. Ungheni, str. Decebal, 51 și un aviz de recepție, însă conform pct. 24 subpct. 2) al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 283 din 24 aprilie 2013, inspectoratul național de patrulare se creează în scopul asigurării și menținerii ordinii publice, securității circulației rutiere, reacționării prompte și operative la manifestările negative, prezenței masive și evidente a Poliției în locuri publice și de agrement, precum și sporirii climatului de siguranță în societate. Inspectoratul național de patrulare coordonează activitatea tuturor serviciilor de patrulare subordonate Inspectoratului. Raza de acoperire a Inspectoratului național de patrulare cuprinde municipii, orașe și centre raionale al căror număr de populație depășește 20 mii locuitori, precum și traseele naționale.

Consideră că intimatul nu a respectat procedura prealabilă prevăzută de art. 166 lit. h) CPC, or, faptul că acesta a expediat o notificare pe o adresa la care nu se află Inspectoratul Național de Patrulare al IGP nu poate fi considerat ca plauzibil, deoarece acesta nu a avut posibilitatea reală de a primi această notificare pe motiv că nu se află pe această adresă.

Prin referința depusă la 09 septembrie 2016 Ion Nichita a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu